

[Glønborg]

hvis vi også er i stand til at glæde os en lille smule over, at vi er kommet rigtigt i vej.

Der er tale både om store linjer og om detaljer. Jeg skal ikke gå meget i detaljer i dag, men blot trække de store linjer op og sige, at dette drejer sig om produktionsformer, transport og folks forbrug. Vi er på rette vej, når vi opmuntrer til rigtigere produktionsformer ved ikke at lægge så meget skat på arbejde, men i stedet beskutte forbrug og forurening. Vi er så småt på vej til at få den rigtige transportform, men der mangler meget endnu, og jeg hilser med glæde SF's meddelelse om en forespørgselsdebatt i det nye år på det felt; den er der i allerhøjeste grad brug for.

Med hensyn til vores alle sammens forbrug haster det. Vi har brug for oplysningskampagner og for holdningspåvirkning, for det er nødvendigt, at Riokonferencens beslutninger følges op i den enkelte danskers hverdag. Der er sådan en billig sætning, der er blevet populær her i landet, nemlig at det er befolkningsekspllosionen i ulandene, der ødelægger det hele. Det er rigtigt, at de får mange børn i ulandene, og at der er flere af dem end tidligere, der overlever, men vi skal bare gøre os tindrende klart, at det er vores levestof, der er det største problem for miljøet. Det er også klart, at når vi får udviklingen drejet sådan, at man får en anden levestof i ulandene, vil de også automatisk holde op med at få så mange børn.

Det andet store problem er ulandenes gæld, og dér har vi ikke spor at prale af, for i øjeblikket føres der faktisk værdier den forkerte vej.

Hverdagen for borgeren og politikeren er, at vi skal videre.

Rosing (S):

Der har ikke været et eneste ord om Grønland i statsministerens redegørelse, men jeg føler mig dog overbevist om, at statsministeren som minister for Grønland også har tænkt på den nordlige del af riget. Dog lagde jeg mærke til, at der et sted i redegørelsen stod: »... at man i den nationale forvaltning sigter mod en bæredygtig udvikling og udnyttelse af havets levende ressourcer...«.

Det er ord, der varmer os om hjertet, der i den grad er afhængige af havets levende ressourcer: sæler, hvaler, hvalrosser og naturligvis fiskene. I den forbindelse har vi i Grønland sammen med Norge, Island og Færøerne i

overensstemmelse med Agenda 21, kapitlet om havets levende ressourcer, etableret den regionale organisation, som vi kalder NAMCO – det er den nordatlantiske havpattedyrskommission – til forskning, rådgivning og forvaltning med hensyn til de havpattedyr i Nordatlanten, der ikke hører ind under Den Internationale Hvalfangstkommissions kompetence.

Grønland har deltaget i de forberedende møder op til selve Riokonferencen og deltog med en vigtig grønlandsk delegation som en del af den danske delegation i Rio. Vi kan vel sige, at Grønland og den arktiske del af verden formåede at gøre sig synlig på den meget store konference trods den hårde konkurrence, der var.

De to konventioner, om klimaet og biodiversitet, er nu under oversættelse til grønlandsk med velvillig bistand fra Statsministeriet, og når de er klar, vil det grønlandske Landsting også være klar til at godkende en ratifikation af konventionerne på sin forårssamling i 1993.

Jeg vil sige et par ord om den grønlandske opfølgning af Riomødet. Der skal afholdes et ministermøde i det arktiske samarbejde om miljøsikring, det såkaldte finske initiativ, i september 1993, og vi forventer dér vedtaget en arktisk overvågnings- og beskyttelsesstrategi, som på en række områder vil opfylde de forventninger, der ligger i Agenda 21 for det arktiske område.

Vi arbejder for det andet, både derhjemme og i et kommende samarbejde under det vestnordiske samarbejde, med at udarbejde affalds- og genbrugsstrategier, specielt for de små og fjerntliggende byer og bygder i de nordlige områder. Og dette vil naturligvis blive søgt udført efter UNCED's retningslinjer.

For det tredje har vi i forbindelse med de forhandlinger, der er pågået i EF om nye importregler for handel med udryddelsestruede dyrearter, det såkaldte EUROOCITES, lagt stor vægt på, at særlig Riodeklarationens artikel 12 blev respekteret, således at der ikke bliver lagt uvidenskabelige handelshindringer i vejen for vores eksport for bæredygtig udnyttelse af havpattedyrene. Forslaget til EUROOCITES er nu under omarbejdelse, så det forhåbentlig lever op til Riodeklarationen. Det er naturligvis vigtigt for os, at Folketinget – og måske specielt Markedsudvalget – følger EUROOCITES-arbejdets gang i EF og holder sig de grønlandske bemærkninger om det for øje.